

ja munkade poole hoidis. Nende poolt oli Heermeistri juures rasket taebtust tõstetud, ja luida tema süda ehk ka Ewangeli kiriku poole hoidis, siiski oli tema kohus iga seltskonna ja asutuse erawarandust kaitseda.

Tallinna Raekohus sai sellepärast Heermeistri käest ühe, 25. Veikusekuu päeval üles pandud kirja, milles päritud oli, et kirikuriistad kloostrile tagasi antud saaksivad, et kloostrile kirik ka edaspidi tähtsamata Katholiigi usutunnistajate tarwituseks jääks, ja et Ewangeli usutunnistuse õpetajad ennast seal mitte jutluse tegijaks ei topiks. Üks sõna Plettenbergi kirjas oli iseäranis pahanud. Seal oli munkade väljasaatmise kohta üteldud: „Ka olla Teielased ja ära karganud munk neid peksnud ja löönud.“ Seda „ärakarganud munk“ arwasivad Tallinna kodanikud oma auustatud õpetaja, Johann Lange kohta tähendada võima, kes niisamati nagu Luther ise, kloostrist välja astunud oli ja selle peale sellepärast hakatuseks ka mõned tõsisemad mehed wiltu waatasivad.

See sõna ärritas wiha ja selle peale wastas linna rahwas sellega, et Dominiki munkade kloostrile kiriku, Olai kiriku ja Raekohtu kiriku ehk Pühawaimu kiriku tormas ja kõik pildid ja pühakujud maha kisles ja ära lõhus. Ka Nigula

kiriku poole tormas lõhkujate hulk, aga seal saidwad nemad ühe mõistliku kodaniku läbi soigutatud.

See oli Mikstikuu 13. või 14. päeval 1524. Tormi alustajad võisivad ilka küll üle- ehk liigwaimustatud auusad kodanikud olla, aga luida see seesuguste kärede juures ilka on, nende kannul käisivad halwa rohwa salgud, kes käre käre enese pärast armastawad ja kes segase juhtumise abil head saaki otisivad. Mõned kirikuriistad ja kallimad asjad võisivad selle tuisu sees wargate kätte langenud olla.

Tallinna Raekohus näitas selle kahetsitava tuisu juures niisama tase ja mõistlikku, kui kindlat meelt. Teisel või kolmandemal päeval ilmusivad järgmised kuulutused:

„Aastal 1524 Neljapäeval pärast Kristi ülestõstmist (Mikstikuu 15. p.) on Üks Nuukindel Raekohus kõigile ja igaihele, mis seisusest ja kõrgusest nemad oleksivad, waimulikud või ilmalikud, Sakslased või Umbsakslased *), noored ehk wanad, tõsisel mõttel käskida lastnud, et igaiks nendest, kes wiimasel Reiknädalil ebauslikkude piltide ja altarite häwitamise juures Pühawaimu kirikus, St. Olaf'i kirikus ja Munkade kirikus midagi

*) „Umbsakslased“ saidwad sel ajal ja weel lüüa pärast seda kõik need nimetatud, kes mitte Saksa käämist ei olnud, iseäranis aga Sestlased ja Pätklased.